

Sâmbătă, 31.03.2012, orele 11.00, la Palatul Parlamentului a avut loc dezbateri "România-Serbia. Românii din Valea Timocului", o dezbateri adresată în special tinerilor dornici să afle atât problemele cu care se confruntă românii din această regiune cât și abordările pe care România trebuie să le aibă în raport cu Serbia pentru rezolvarea acestor probleme. Dezbateri a fost moderată de către Denisa Pătrașcu care a realizat și o prezentare a evoluției istorice a comunității românești din Valea Timocului.

Invitații din partea Parlamentului României, Raymond Luca și Romeo-Florin Nicoară, membrii ai Comisiei de Politică Externă a Senatului României și Daniel-Stamate Budurescu, membru al Comisiei de Politică Externă a Camerei Deputaților au prezentat perspectiva relațiilor bilaterale cu Serbia, diferențierea artificială dintre vlahi și români, precum și importanța monitorizării constante a evoluției situației din Timoc, inclusiv prin internaționalizarea problemelor cu care se confruntă românii timoceni.

Invitatul special, Aleksandar Najdanovic, președintele Asociației Studenților Timoceni din Craiova, a prezentat tinerilor participanți realitățile timocene, lipsa educației, mass-mediei și bisericii în limba română precum și problemele în ceea ce privește selecția studenților care beneficiază de burse ale statului român, burse care ajung în unele cazuri la tineri care nu sunt etnici români în dauna celor care provin din familii românești.

Soluțiile pe care România trebuie să le implementeze în perioada următoare au fost prezentate de către Cătălin Cornea, analist de politică externă, care a insistat că semnarea Protocolului privind minoritățile naționale între România și Serbia la 1 martie 2012 la Bruxelles nu reprezintă o garanție deosebită că Serbia va rezolva problemele legate de lipsa educației, mass-mediei și bisericii în limba română, motiv pentru care România trebuie să găsească propriile instrumente, în special prin Departamentul pentru Românii de Pretutindeni pentru a îmbunătăți situația românilor din Valea Timocului.

În cadrul dezbaterii s-a evidențiat că aspectele punctate în cadrul Protocolului privind minoritățile naționale între România și Serbia sunt aspecte care au mai fost ridicate în multiple rânduri în întâlnirile bilaterale anterioare însă nu a fost înregistrat nici un progres din partea Serbiei, aceasta din urmă folosindu-se de diferențierea artificială a românilor din Timoc în vlahi și români pentru a minimiza importanța comunității și astfel a drepturilor la care aceasta ar trebui să aibă acces. De asemenea, a fost apreciată referirea din cadrul Protocolului la necesitatea extinderii ariei de recepție și transmisie audio-vizuală în limbile minorităților naționale, cu referire la retransmiterea programelor în limba română ale Radio-Televiziunii Voivodina pentru vorbitorii de limba română din Serbia de Est.

În ceea ce privește presiunile la care liderii românilor din Timoc sunt supuși de către autorități, a

fost menționat că acestea nu au încetat odată cu semnarea Protocolului , săptămâna trecută, unuia dintre liderii comunității românești din Zaicear, lider care lucrează la biblioteca din localitate, domnul Slavoljub Gatovici, fiindu-i interzis accesul în bibliotecă de către directorul bibliotecii în urma unei intervenții televizate în care dl. Slavoljub Gatovici a vorbit despre tradițiile și obiceiurile zonei în care trăiesc vlahii. În același timp, autoritățile locale din Negotin i-au impus preotului prototop român Boian Alexandrovici să dea jos plăcuța pe care era trecut numele protopopiatului Dacia Ripensis și care era fixată pe sediul protopopiatului. Aceste acțiuni ale unor autorități publice din Serbia sunt în contradicție cu textul protocolului semnat la 1 martie 2012 între România și Serbia.

În ceea ce privește Soluțiile pe care România trebuie să le implementeze în perioada următoare, acestea vizează domenii cum ar fi: consolidarea sectorului neguvernamental românesc din Valea Timocului, susținerea coagulării politice a comunităților românești din Voivodina și Timoc, precum și susținerea construirii de noi biserici ale BOR care vor avea posibilitatea să se constituie nu doar în centre spirituale dar vor putea organiza evenimente culturale și cursuri (de week-end sau de vară) de limba română pentru învățarea scrisului și cititului în limba română de către copii și tinerii Timoc, limba română păstrându-se în comunitatea timocenilor din 1833 până în prezent exclusiv pe cale orală.

Soluțiile viitoare ale autorităților din România pentru îmbunătățirea situației românilor timoceni:

-diplomatie:

- menținerea problemei în atenția comunității internaționale și a partenerilor europeni, cu monitorizare internațională;
- sporirea contactelor bilaterale;

-finanțare ong:

- continuarea finanțării ONGurilor românești din Timoc;
- cursuri de scriere și management de proiect pentru ONGurile românești din Timoc care suferă la acest capitol;

-susținerea coagulării politice a comunității românești din Serbia astfel încât să fie eliminată diferențierea artificială între românii din Voivodina și vlahii din Timoc;

-românii nu vor putea avea forță suficientă atâta timp cât vor continua să fie divizați în două comunități importante, în Voivodina și Timoc.

Astfel, România trebuie să susțină unificarea structurilor de reprezentare politică într-o structură federativă care să reprezinte unitar interesele comunității românești.

Românii din Timoc pot să vină cu un aport numeric consistent iar cei din Voivodina cu o experiență mai mare în apărarea intereselor în fața autorităților sârbești;

-Protejarea liderilor românilor timoceni împotriva persecuției autorităților sârbești inclusiv prin intermediul unei asistențe judiciare (case de avocatura);

-finanțare biserici ale BOR:

- susținerea construcției de noi biserici în satele românești din Timoc;
- ridicarea de troite în satele care urmează să aibă biserici ridicate ulterior;

-susținerea preoților misionari care merg în Serbia, în Timoc;

-extindere media românească în Timoc:

-susținerea unor publicații bilingve având în vedere că românii timoceni știu doar să vorbească în limba română, neavând oportunitatea de a învăța să scrie și să citească;

-extinderea frecvențelor stațiilor radio din Drobeta Turnu Severin și sprijinirea introducerii unui procent de 30% din știrile locale despre situația din Valea Timocului;

-susținerea agenției de știri TimocPress;

-deschiderea unui post public TV și unui post public radio pentru românii din Timoc (sediul poate fi la Drobeta Turnu Severin pentru a facilita prezența liderilor timoceni la emisiuni);

-sprijinirea difuzării în Timoc a posturilor din Voivodina care au emisiuni românești, emisiuni care să conțină și o secțiune de știri din Timoc;

Cultură:

-deschiderea unei filiale a ICR în Timoc;

-deschiderea unor centre culturale (alături de biblioteci și școli) în incinta bisericilor;

-manifestări culturale: festivaluri, expoziții, lansări de carte, caravana teatru de păpuși (ca în Bugeac), reprezentații teatrale ale unor Teatre din România

Educație:

-școli și biblioteci pe lângă bisericile BOR - bisericile vor fi construite din start având facilitatea organizării cursurilor – în aceste locații pot fi înființate unități școlare private;

-organizarea de cursuri de limba română în colaborare cu bisericile BOR din Timoc și în parteneriat cu ONGurile sau alte structuri românești din Timoc;

-Școala de duminică, pentru scrisul și cititul în limba română, în biserică;

-Cursuri de vară susținute cu voluntari studenți de la facultățile de litere în organizarea DRP, Facultati de Litere din România, biserici BOR Timoc, ONGurile sau alte structuri românești din Timoc;

-Burse de studii în România:

-marirea numărului de burse;

-selecție riguroasă pentru ca acum vin pe locurile pentru etnici români și persoane care nu sunt etnici români;

Toți participanții au apreciat organizarea acestei dezbateri, ridicându-se propunerea ca un nou eveniment pe acest subiect să fie organizat spre sfârșitul anului dar și adresarea invitației către tineri să meargă și să viziteze comunitatea românească din Timoc.

Dezbateri a fost organizată de TNL Sector 5.

{youtube}Md9xum1VqSE{/youtube}

Tolerance.ro: Cătălin Cornea la Dezbateri "România-Serbia. Românii din Valea Timocului", 31.03.2012, Palatul Parlamentului